

Súd: Okresný súd Partizánske  
Spisová značka: 2P/45/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620201135  
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš  
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2021:3620201135.4

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske sudcom Mgr. Michalom Vigašom, vo veci starostlivosti súdu o maloletú: T. A. D., E.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, dieťa rodičov: otca ako osoby, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, W. D.X., E.. XX.XX.XXXX, I. I., Z. XX, Č. X., štátna príslušnosť Českej republiky, zastúpeného opatrovníkom A. B., E.. XX.XX.XXXX, bytom ako otec dieťaťa, a matky P. P., E.. XX.XX.XXXX, I. A. Z., W. E. B. Z., M.. S. XXX/XX, o úpravu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

### rozhodol:

I. Maloletá T. A. D., E.. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti a výchovy matky maloletej. Zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok je oprávnená jeho matka.  
II. Otec maloletej je povinný s účinnosťou od 07.09.2020 prispievať na výživu maloletej T. A. D., E.. XX.XX.XXXX sumou 82,-€ mesačne, ktorú sumu je otec maloletej povinný zaplatiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej.  
III. Zročné výživné otca k maloletej za obdobie od 07.09.2020 do 13.10.2021 vo výške 1083,80-€, je otec maloletej povinný zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100,-€ a poslednou splátkou vo výške 83,80-€, splatných spolu s bežným výživným 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto výroku rozsudku, pričom nezaplatením určenej splátky v plnej výške a včas sa stáva splatným celý dlh.  
IV. Styk otca s maloletou súd neupravuje.

### odôvodnenie:

- (1) Matka maloletej sa návrhom zo dňa 07.09.2020 domáha zverenia dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletej vo výške 100,-€ mesačne.
- (2) Otec dieťaťa sa k návrhu vyjadril písomne prostredníctvom opatrovníčky, kde popísal jeho sociálnu situáciu, poukázal na to, že navrhované výživné je vysoké, v prípade určenia výživného požiadal o úhradu výživného v splátkach.
- (3) Súd prejednal vec v neprítomnosti rodičov podľa § 180 CSP, majúc za to, že vec možno rozhodnúť bez ich prítomnosti zohľadňujúc aj ich postoj k účasti pred súdom, u otca spôsobilosť na právne úkony ako takú, a predovšetkým záujem maloletého dieťaťa.
- (4) Kolízny opatrovník navrhol, aby súd návrhu matky vyhovel.
- (5) Súd vykonal dokazovanie, zistil stanovisko kolízneho opatrovníka, prečítal listinné dôkazy, z ktorých za rozhodné považuje nasledovné.

(6) Mal. T. A. je dieťaťom vyššie označených rodičov, narodila sa v Leedsi, v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska dňa XX.XX.XXXX.

(7) Podľa správy ÚPSVaR Partizánske z 11.12.2020 bývala matka s deťmi v Čereňanoch, bola na rodičovskej dovolenke. Poberala len rodičovský príspevok 270,-€ a prídavky na tri deti. V tom čase bývala u svojho otca. Podľa správy ÚPSVaR Prievidza z 13.04.2021 a 10.09.2021 matka poberá prídavky na tri deti spolu vo výške 76,50-€. Rodičovský príspevok 275,90-€.

(8) Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 2T/46/2020-153 z 21.12.2020 v konaní o dohode o vine a treste bola matka maloletej uznaná vinnou zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. na trest odňatia slobody na 10 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu na 16 mesiacov. Trestná činnosť mala súvis so zanedbávaním školskej dochádzky maloletej T. A..

(9) Miestna príslušnosť bola prenesená na tunajší súd z dôvodu presťahovania sa matky do obvodu tunajšieho súdu z okresu Prievidza.

(10) Mestský súd Brno, na základe dožiadania tunajšiemu súdu dňa 21.12.2020 oznámil, že výsluch otca dieťa nie je možný, pretože je obmedzený v spôsobilosti na právne úkony a nie je schopný podľa obsahu opatrovníckeho spisu výsluchu. Z rozsudku Mestského súdu v Brne č.k. 24P 149/2006-159 z 22.10.2020, právoplatného dňa 19.11.2020 vyplýva, že otec dieťaťa bol obmedzený na 5 rokov v spôsobilosti na právne úkony v tom rozsahu, že nie je spôsobilý žiadnych právnych úkonov, okrem bežných každodenných záležitostí. Opatrovníkom osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony bola ustanovená jeho matka A. B.. Z rozsudku okrem iného vyplýva, že otec dieťaťa má invalidný dôchodok k 11.02.2020 vo výške 11 119,-Kč, okrem toho poberá príspevok na mobilitu 550 Kč, je vyplácaný aj príspevok na jeho starostlivosť vo výške 12 800 Kč. Bol opakovane hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici v Brne - s diagnózou ľahkej mentálnej retardácie - poruchy chovania.

(11) K návrhu sa vyjadrila opatrovníčka otca dieťaťa, ktorá v listine doručenej dňa 01.06.2021 uviedla, že otec dieťaťa nevie čítať ani písať, trpí mentálnou retardáciou. Nie je schopný pracovať. Nájom vrátane energií a služieb domácnosti predstavuje sumu 11474 Kč (452,02-€). Na bývanie matke prispieva cca 4500,-Kč, Jeho ďalšie výdavky sú oblečenie 1000,-Kč, strava 3000,-Kč, hygienické potreby 1000,-Kč mesačne. Po smrti jeho otca sa psychicky zrútil. Tiež uviedla, že matka maloletej mala maloletú T. nútiť kraďnúť. Po narodení maloletej, dala matke sumu 100 000,-Kč. Otec dieťaťa nie je schopný platiť na výživu dieťaťa sumu 100,-€, navrhla splácanie výživného v splátkach. V listine došlej dňa 10.06.2021 uviedla, že invalidný dôchodok otca dieťaťa je 11 721,-Kč, príspevok na mobilitu 550,-Kč a príspevok na starostlivosť 12 800,-Kč. Otec dieťaťa nemá žiaden majetok.

(12) Podľa správy o šetrení pomerov v rodine zo dňa 10.06.2021 sa matka zdôverila, že dcéra začína byť trucovitá, odvráva. Matka býva s deťmi a strýkom U. P. Maloletá sa cíti podľa pohovoru s ňou u matky dobre, nikdy nekradla ani nespáchala priestupky. Podľa správy Špeciálnej základnej školy Gen. Svobodu 1273/73 v Partizánskom je dieťa veľmi dobre hodnotené, spolupráca školy s matkou je dobrá.

(13) Kolízny opatrovník uviedol, že bol osobnom kontakte s matkou dieťaťa pri šetrení pomerov v rodine. Matka spolu s deťmi a bratom býva v prenajatom 1-izbovom byte v Partizánskom tak ako bolo oboznámené, na návrhu trvá. S otcom dieťaťa ani je ho rodinou v kontakte nie je, len cez vzdialenú rodinu jej bolo odkázané, že má návrh stiahnuť, neboli zistené žiadne problémy so školskou dochádzkou ani starostlivosťou o maloletú.

(14) Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o rodine") rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

(15) Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho

majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

(16) Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

(17) Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

(18) Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

(19) Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5,6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

(20) Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

(21) Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(22) Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

(23) Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(24) Na základe vykonaného dokazovania a citovaných ustanovení právnych predpisov súd dospel k rozhodnutiu, ako vo výrokoch rozsudku, z týchto dôvodov.

(25) Z dokazovania vyplýva, že starostlivosť matky o dieťa je stav dlhodobý, preto nebolo dôvod rozhodnúť inak ako dieťa zveriť do starostlivosti matky. Dieťa prejavuje vôľu žiť s matkou, otec je odkázaný na starostlivosť svojej matky, nie je tak osobou, ktorá by bola sama zabezpečovať starostlivosť o dieťa, na viac je obmedzený v spôsobilosti na právne úkony. To je aj dôvod, prečo súd rozhodol, že zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok je oprávnená matka.

(26) Matka úpravu styku otca s dcérou nenavrhol, rovnako ani otec, dieťa sa s otcom nestretáva, ich bydliská sú veľmi vzdialené, nebol dôvod za takýchto okolností bez návrhu strán akokoľvek styk upravovať, ten je teda ponechaný na dohode rodičov a vôli dieťaťa.

(27) Pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti súd zohľadnil zásadu, že deti sa majú podieľať na životnej úrovni rodičov. Matka je poberateľkou len rodičovského príspevku, jej životná úroveň poukazujúc na jej príjem je nízka, má v starostlivosti tri maloleté deti. Otec dieťaťa je invalidný dôchodca, má príjem v podobe invalidného dôchodku v súčasnosti 11 721,-Kč. Súd do príjmu započítal aj príspevok na mobilitu 550,-Kč, pretože je to príjem otca majúci vplyv na jeho životnú úroveň. Takto suma 12 271,-Kč (482,88-€) je de facto príjem otca dieťaťa. Súd nezapočítal do príjmu príspevok na opatrovanie, pretože ten je príjmom opatrovníka. Hoci právny poriadok Slovenskej republiky nemá úpravu obvyklého pomeru výživného na čistom príjme rodiča, nemožno považovať za nezvyklé súdnej praxi, na dieťa vo veku od 10 do 14 rokov ide o podiel cca 15-19 % (odporúčacie tabuľky pre výpočet výživného má napríklad Česká republika: <https://justice.cz/web/msp?clanek=opatrovnicka-agenda>). V tomto zmysle výživné, ktoré súd určil t.j. 82,-€ mesačne, je cca 17% čistého mesačného príjmu otca. Takto ide o pomer obvyklý a primeraný aj tunajšej súdnej praxi aj súdnej praxi v Českej republike, tiež tomu, že otec inak na výživu dieťaťa neprispieva.

(28) Súd určil zročné výživné od podania návrhu, pretože jednak súd nie je viazaný návrhom a tiež bolo zistené, že otec na výživu dieťaťa nijako ani v dobe od 07.09.2020 neprispieval. Hoci opatrovníčka otca dieťaťa tvrdí, že matka dostala na výživu dieťaťa sumu 100 000,-Kč, toto nijako nepreukázala. Aj v prípade preukázania tejto sumy však je zrejmé, že dieťa už má temer 12 rokov a ide o sumu, ktorou nemožno kompenzovať dlhodobé neplnenie si vyživovacej povinnosti o x- rokov neskôr, nie je tiež zrejmé či nešlo o dar spojený s narodením dieťaťa. Súd zročné výživné vypočítal ako pomer sumy 82,-€ k 24 dňom mesiaca september 2020 nasledujúcim dvanástim mesiacom, kedy si rovnako otec vyživovaciu povinnosť neplnil a napokon trinástim dňom mesiaca október 2021 - teda do dňa pojednávania. To predstavuje spolu sumu 1083,80-€ (27 546,77-€) zameškaného -teda splatného výživného, ktoré otcovi dieťaťa súd uložil zaplatiť. Súd určil lehotu a platobné miesto ako vo výrokových rozsudku, pričom u splatného výživného súd určil splátky. Je v súlade s aktuálnou judikatúrou a princípom právnej istoty, aby plnenie dlhu v splátkach nepresiahlo jeden rok. Preto súdom určené zročné výživné otca k maloletej za obdobie od 07.09.2020 do 13.10.2021 vo výške 1083,80-€, nariadil zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100,-€ a poslednou splátkou vo výške 83,80-€, splatných spolu s bežným výživným 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto výroku rozsudku, pričom nezaplatením určenej splátky v plnej výške a včas sa stáva splatným celý dlh.

(29) Je v záujme rodičov (u otca opatrovníka), vzhľadom k bydlisku v rôznych štátoch, aby si poskytli navzájom kontaktné údaje, či dohodli spôsob platby výživného - poštový peňažný poukaz, prevod z účtu a pod. Súd určil len výšku, splatnosť a miesto plnenia výživného - k rukám matky dieťaťa, pokiaľ matka otcovi neposkytne kontaktné údaje, sťaží či znemožní plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu.

(30) Podľa § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP") o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd nerozhodoval, pretože návrh na priznanie trov konania nebol podaný.

#### **Poučenie:**

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.